

Protokół

10. posiedzenia, I. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 24. sierpnia 1877.

Początek o godzinie 10¹/₂ rano.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Ludwik hr. Wodzicki.

Sekretarze: pp. Czaykowski Alfons, Jasiński Józef, Kuleczycki i Stadnicki Jan.

Obecnych posłów 128.

Ze strony Rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Oswald Bartmański.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokoły z 8. i 9. posiedzenia uznaje za przyjęte, gdyż nie podniesiono przeciw nim żadnego zarzutu.

Sekretarz p. Czaykowski Alfons czyta spis petycji od Nr. 196 do Nr. 216, przydzielonych przez Marszałka następującym komisjom: Nr. 196 komisji budżetowej, Nr. 197 komisji petycyjnej, Nr. 198 komisji drogowej, Nr. 199 komisji gminnej, Nr. 200 komisji budżetowej, Nr. 201 i 202 komisji drogowej, Nr. 203 komisji petycyjnej, Nr. 204 i 205 komisji drogowej, Nr. 206 i 207 komisji budżetowej, Nr. 208 komisji adresowej, Nr. 209 komisji adresowej, Nr. 210 komisji administracyjnej, Nr. 211 i 212 komisji kultury krajowej, Nr. 213 komisji adresowej, Nr. 214 komisji drogowej, Nr. 215 i 216 komisji budżetowej.

Sekretarz p. Jasiński Józef czyta spis petycji, przez komisye załatwionych.

P. Majer jako przewodniczący komisji edukacyjnej czyta spis petycji, przez tę komisję załatwionych i komisji budżetowej odstąpionych.

Posel Popiel Paweł czyni wniosek formalny, ażeby punkt drugi dzisiejszego porządku dziennego — wybór komisji dla ułożenia instrukcji dla Wydziału krajowego usunąć z porządku dziennego, co Izba uchwała.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Męcińskiego o uregulowanie administracji gminnej w zakładzie kąpielowym Krynica-Słotwina i wydanie statutu zdrojowego.

Wnioskodawca p. Męciński uzasadnia swój wniosek i wnosi odesłanie takowego do komisji administracyjnej.

P. Rey czyni poprawkę, ażeby wniosek p. Męcińskiego odesłać do Wydziału krajowego jako komisji specjalnej.

Po oświadczeniu p. Męcińskiego, że przystępuje do wniosku formalnego p. Reya, uchwała Izba odesłać wniosek p. Męcińskiego do Wydziału krajowego jako komisji specjalnej z poleceniem, ażeby na przyszlętej sesji przedłożył w tym przedmiocie sprawozdanie.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie petycji komitetu wystawy przemysłowej i rolniczej krajowej o przyznanie i wyasygnowanie mu kwoty 6.000 złt. z funduszków krajowych na cele rzeczonych wystawy.

Sprawozdawca p. Badeni Józef, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Komitetowi wystawy krajowej udziela się dodatkową subwencją jednorazową na cele wystawy w kwocie złt. 6.000.

II. Suma ta ma być zwróconą w całości lub w części, o ileby zyski z wystawy przewyższyły wydatki.

III. Suma ta ma być wstawioną jako kredyt dodatkowy na rok 1877“.

Następuje rozprawa ogólna.

P. Golejewski przemawia przeciw wnioskowi komisji budżetowej i wnosi przejście do porządku dziennego, przy czém dodaje, że w razie odrzucenia wniosku przejścia do porządku dziennego zastrzega sobie prawo czynienia poprawek przy rozprawie szczegółowej.

Po przemówieniu pp. Goldmanna, Jasińskiego Alexandra, Tyszkowskiego i Grossa za wnioskami komisijnymi a p. Golejewskiego przeciw takowym, uchwała Izba zamknięcie dyskusji.

Poczém po przemówieniu jeszcze sprawozdawcy, odrzuca Izba wniosek p. Golejewskiego o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisji budżetowej.

Przystąpiono do rozprawy szczegółowej:

Sprawozdawca p. Badeni Józef czyta ustęp I. wniosku komisijnego.

Poseł Golejewski czyni poprawkę, ażeby zamiast 6000 złt. tylko 2.000 złt. udzielić.

Poprawka p. Golejewskiego zostaje dostatecznie popartą.

Po przemówieniu pp. Goldmanna, Abrahamowicza i sprawozdawcy za kwotą 6000 złt. a pp. Golejewskiego i ks. Jasienickiego za kwotą mniejszą 2000 złt., oświadcza Marszałek, że najpiérw podda pod głosowanie ustęp I. według wniosku komisji budżetowej, a następnie dopiéro poprawkę p. Golejewskiego.

Przy głosowaniu uchwała Izba ustęp I. według wniosku komisji budżetowej, czém poprawka p. Golejewskiego zostaje uchyloną.

Następnie uchwała Izba ustęp II. i III. wniosku komisji budżetowej bez rozprawy.

A uchwalwszy przystąpić do 3 czytania bez czytania, przyjmuje Izba w 2. czytaniu przyjęte wnioski komisji budżetowej, w 3. czytaniu.

P. Wodzicki Henryk jako przewodniczący komisji budżetowej wnosi, ażeby petycją pracowników technicznych, zatrudnionych przy budowie zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie, przekazaną komisji budżetowej, odesłać do komisji administracyjnej, co Izba uchwała.

Marszałek zawiadamia Izbę, że poseł Sawczyński usprawiedliwia swoją nieobecność na dzisiejszym posiedzeniu słabością.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji drogowej o petycji powiatu podhajeckiego co do subwencji dla drogi z Podhajec do Halicza.

Sprawozdawca p. Stadnicki Jan, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji drogowej:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

a) Wydziałowi powiatowemu podhajeckiemu udzieloną będzie z funduszków krajowych subwencja w wysokości 15.000 złt. w celu wykończenia drogi powiatowej od Podhajec ku kolei, budującej się aż do Dryszczowa, pod nadzorem Wydziału krajowego.

b) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby przeprowadził rokowania z reprezentacją powiatu rohatyńskiego w celu zbudowania dalszego ciągu drogi wyżej wspomnianej“.

Po przemówieniu p. Wolańskiego E. i Torosiewicza czyni p. Skrzyński następujący wniosek formalny:

„ażeby żaden wniosek, obciążający budżet, nie przychodził na porządek dzienny przed zasięgnięciem zdania komisji budżetowej“.

Marszałek oświadcza, że wniosek odraczający p. Skrzyńskiego jako formalny nie potrzebuje poparcia.

Początkiem przemawiają jeszcze p. ks. Sawa, Matkowski, Erazm Wolański, Henryk Wodzicki, Władysław Badeni, Erazm Wolański dla sprostowania faktycznego i sprawozdawca.

Następnie po odrzuceniu wniosku odraczającego p. Skrzyńskiego, przystąpiono do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta ustęp a) wniosku komisji.

P. Wolański Erazm wnosi poprawkę, ażeby zamiast 15.000 złt., tylko 10.000 złt. udzielić.

Poprawka p. Wolańskiego Erazma zostaje dostatecznie popartą.

Po przemówieniu p. sprawozdawcy przeciw rzeczonyj poprawce p. Wolańskiego E. uchwała Izba ustęp a) według wniosku komisji drogowej, czém tém samém odpada potrzeba głosowania nad poprawką p. Wolańskiego Erazma.

Sprawozdawca czyta ustęp b), który Izba przyjmuje bez rozprawy.

Uchwaliwszy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba ustęp a) i b) w 3 czytaniu.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku Wydziału krajowego względem uwolnienia urzędników i służby państwa, kraju i innych urzędników publicznych od opłacania dodatków do podatków bezpośrednich na potrzeby krajowe i fundusz indemnizacyjny.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji budżetowej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić Ustawę wedle projektu pod 1/. załączonego i rezolucją pod 2/. dołączoną.

U s t a w a

obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o uwolnieniu płac urzędników autonomicznych od opłacania dodatków do podatków, na fundusz indemnizacyjny i na potrzeby krajowe i powiatowe.

Zgodnie z Uchwałą Sejmu Mezo Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Od opłacania dodatków do podatku dochodowego, pobieranych na fundusz indemnizacyjny i potrzeby krajowe i powiatowe, uwolnieni są:

Marszałek krajowy i członkowie Wydziału krajowego, urzędnicy i sędziy kraju, powiatów, gmin, zakładów krajowych, powiatowych i gminnych, Izb handlowych i przemysłowych, nauczyciele publiczni, jakoteż wdowy i sieroty tych osób, co do ich pensyi, płac służbowych, emerytur, prowizyi, dodatków na wychowanie i w ogóle wszelkich ze stosunku służbowego pochodzących poborów.

Art. II.

Wykonanie téj Ustawy polecam Memu Ministrowi Skarbu.

R e z o l u c y a.

Sejm wzywa c. k. Rząd o polecenie Władzom skarbowym, aby zaniechały ściągania dodatków do podatku dochodowego na fundusz indemnizacyjny i potrzeby kraju i powiatów wymierzonych od pensyi lub jakichkolwiek poborów służbowych osób wymienionych w Art. I. Ustawy z dnia . . . sierpnia . . . o uwolnieniu urzędników autonomicznych od rzeczonych dodatków, a to tak za czas przeszły, jak też za czas, który upłynie od wejścia w życie téj Ustawy“.

Zastępca Marszałka ks. Biskup Stupnicki obejmuje przewodniczenie.

Następuje rozprawa ogólna.

P. Rosner wnosi przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisji budżetowej.

Po przemówieniu jeszcze p. Zatorskiego i sprawozdawcy, odrzuca Izba wnioszek p. Rosnera.

Przystąpiono do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta artykuł I. projektu ustawy.

P. Wesołowski czyni do artykułu I. następującą, dostatecznie popartą poprawkę:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

w art. I. po słowach członkowie Wydziału krajowego dodać „członkowie zwierzchności gminnych“.

Po oświadczeniu sprawozdawcy, że się zgadza na rzezoną poprawkę, uchwała Izba art. I. wraz z poprawką p. Wesołowskiego.

Sprawozdawca czyta art. II, który Izba uchwała bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta tytuł i wstęp projektu ustawy.

P. Pietruski czyni poprawkę, ażeby w tytule: „o uwolnieniu płac“ dodać słowa „funkcyjonyaryuszów i“

Po przemówieniu sprawozdawcy i p. Pietruskiego jako członka Wydziału kraj. uchwała Izba tytuł z poprawką p. Pietruskiego a następnie wstęp.

Uchwaliwszy na wniosek posła Jasińskiego Józefa przystąpić do 3. czytania bez czytania, przyjmuje Izba artykuł I. i II. tytuł i wstęp ustawy w 3. czytaniu.

Sprawozdawca czyta rezolucyą.

P. Rosner przemawia za opuszczeniem ostatniego wiersza rezolucyi: „a to tak za czas przeszły, jak też za czas, który upłynie aż do wejścia w życie tej Ustawy“.

Po przemówieniu pp. Podlewskiego, Jasińskiego Józefa, Rosnera, sprawozdawcy i posła Pietruskiego, który wnosi poprawkę: po słowach „o uwolnieniu“ dodać: „funkcyjonyaryuszów i“ podaje zastępca Marszałka pod głosowanie rezolucyą z poprawką p. Pietruskiego z opuszczeniem ostatniego wiersza, którą Izba uchwała.

Następnie podaje zastępca Marszałka pod głosowanie wiersz ostatni opuszczony przy poprzedniem głosowaniu.

Izba uchwała także wiersz ostatni rezolucyi.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej o petycyi gminy „Przedmieście Maryampolskie“ o zapomogę dla pogorzalców.

Sprawozdawca p. Wernicki czyta sprawozdanie komisji budżetowej z następującym wnioskiem:

„Wysoki Sejm uchwali dla pogorzalców „Przedmieścia Maryampolskiego“ jednorazową zapomogę w kwocie 1000 złt“.

Poseł Łoś czyni poprawkę, ażeby zamiast 1000 złt. udzielić 2000 złt.

Poprawkę tę popiera Izba dostatecznie.

Następnie po przemówieniu pp. ks. Jasienickiego i ks. Sawy za 2000 złt. i po oświadczeniu sprawozdawcy, że imieniem komisji budżetowej przystępuje do poprawki p. Łosia, uchwała Izba według poprawki p. Łosia dla pogorzalców 2000 złt.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji edukacyjnej w przedmiocie wydawnictwa encyklopedyi A. Sznejdera.

Sprawozdawca Dr. Zoll uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy:

1) do zaniechania dalszych starań, poleconych mu uchwałą Sejmu z dnia 16 października 1871 co do wydawnictwa encyklopedyi krajoznawstwa dla Galicyi;

2) do nabycia materyałów p. Antoniego Szejdera na własność kraju, ofiarując mu dożywotnią płacę 600 złt. w. a. rocznie, płatną z funduszu domestykalnego;

3) do oddania tych materyałów Akademii umiejętności w Krakowie bezpłatnie do użytku, jaki za stosowny uzna i do zawarcia umowy z zarządem téj Akademii o bezzwłoczne przyjęcie tych zbiorów, ofiarując mu, celem opędzenia czynszu za najem lokalności, potrzebnych na przechowanie tych zbiorów, roczną kwotę nieprzekraczającą 500 złt. w. a., i płatną z funduszu domestykalnego przez lat pięć, a co najwięcej sześć, licząc od dnia oddania tych zbiorów Akademii“.

W rozprawie ogólnéj przemawia poseł Skrzyński i zapowiada poprawkę do ustępu 3.

Po przemówieniu pp. Majera i sprawozdawcy następuje rozprawa szczegółowa.

Sprawozdawca czyta ustęp 1.

Izba uchwała ustęp 1, bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta ustęp 2.

Izba uchwała ustęp 2, bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta ustęp 3.

P. Skrzyński przemawia za opuszczeniem ostatniego zdania ust. 3. a mianowicie zdania poczynającego się od słów: „ofiarując mu“.

Po przemówieniu jeszcze p. Majera (2 razy) za następem 3. a p. Skrzyńskiego przeciw, zabiéra głos sprawozdawca.

Pocém przemawia poseł Skrzyński w sprawie osobistój.

Następnie przy podzieloném głosowaniu uchwała Izba ustęp 3. według wniosku komisji w całości a uchwalwszy 3. czytanie bez czytania, przyjmuje ustępy wszystkie w 3. czytaniu.

Marszałek obejmuje przewodniczenie.

Z porządku dziennego następuje drugie czytanie wniosku p. Hausnera o zmianę statutu krajowego i krajowej ordynacyi wyborezój.

P. Kamiński wnosi, ażeby za podstawę obrad wziąć projekt większości i zarazem prosi Marszałka, ażeby skonstatował, czy potrzebna ilość posłów znajduje się w Izbie.

Po przemówieniu jeszcze w sprawie formalnej Marszałka, który oświadcza, że skonstatowanie potrzebnego kompletu należy do atrybucyi Marszałka i nastąpi przed głosowaniem a wnioski traktowania formalnego mogą być uczynione po otwarciu rozprawy, czyta sprawozdawca większości, uwolniony od czytania sprawozdania, następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwali:

I. U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, zmieniająca §. 3. Statutu krajowego z dnia 26 lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego postanawiam, co następuje:

Art. I.

Znoszą się postanowienia §. 3. Statutu krajowego z dnia 26 lutego 1861 r. i ustawy z dnia 20 września 1866 r., zawierającej dodatek do §. 3. Statutu krajowego, a §. 3 Statutu krajowego ma brzmieć, jak następuje:

Sejm krajowy składa się ze 161 członków, mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i stanisławowskiego, a względnie do jego instalacyi, z grecko kat. sufragana lwowskiego; w razie wakującej stolicy arcybiskupięd lub biskupięd, administrator dyecezyi jest członkiem Sejmu krajowego;

b) z rektorów uniwersytetów lwowskiego i krakowskiego;

c) ze stu pięćdziesięciu i jednego posłów wybranych, jako to:

1. z czterdziestu czterech posłów z klasy większych posiadaczy gruntowych;

2. z trzydziestu trzech posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i Izb handlowych i przemysłowych;

3. z siedmdziesięciu czterech posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie przy pierwszych po jęd ogłoszeniu powszechnych wyborach posłów do Sejmu.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II. U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, zmieniająca §§. 2. i 3. krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26 lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego postanawiam, co następuje:

Art. I.

§. 1.

Znoszą się postanowienia §§. 2. i 3. krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26 lutego 1861 r. w ich terażniejszej osnowie, i takowe mają brzmieć, jak następuje:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast, tworzą miasta: 1. Lwów, 2. Kraków, 3. Przemysł, 4. Stanisławów, 5. Tarnopol, 6. Brody, 7. Jarosław, 8. Drohobycz, 9. Biała, 10. Nowy Sącz, 11. Tarnów, 12. Rzeszów, 13. Sambor, 14. Stryj, 15. Kołomyja, 16. Bochnia, 17. Brzeżany, 18. Gródek, 19. Śniatyn, 20. Złoczów, każde jeden okręg wyborczy. Wszystkie te miasta są zarazem miejscami wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera siedmiu, Kraków pięciu, każde z miast w §. 2. pod Nr. 3. do 20. wymienionych, jednego posła.

Wszyscy do wyboru uprawnieni w każdym mieście tworzą jedno ciało wyborcze.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie przy pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborach do Sejmu.

Art. III.

Wykonanie tej Ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych“.

Następnie przedstawia sprawozdawca mniejszości, uwolniony od czytania sprawozdania, następujący projekt do ustawy:

„U s t a w a

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi i W. Ks. Krakowskiego zmieniająca §. 3. statutu krajowego z 26 lutego 1861.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. Ks. Krakowskiego rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 3 statutu krajowego z d. 20 lutego 1861 i Ustawy z 20 września 1866 zawierającej dodatek do §. 3. Statutu krajowego (D. u. i rozp. kraj. Nr. 22) znoszą się.

§. 3. Statutu krajowego ma brzmieć jak następuje:

Sejm krajowy składa się ze 156 członków, mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego a względnie aż do jego instalacji z gr. kat. sufragana lwowskiego; w razie wakującej stolicy arcybiskupięd, administrator dyecezyi jest członkiem Sejmu krajowego,

b) z rektorów uniwersytetów krakowskiego i lwowskiego;

c) ze 146 posłów wybranych a to:

I. z 44 posłów z klasy wielkich posiadaczy gruntowych;

II. z 28 posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i izb handlowych i przemysłowych;

III. z 74 posłów reszty gmin królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. ks. Krakowskiego.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Stanu.

U s t a w a

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi i W. Ks. Krakowskiego zmieniająca §§. 2. i 3. sejmowej ordynacyi z d. 26 lutego 1861.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. Ks. Krakowskiego rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §§. 2. i 3. sejmowej ordynacyi wyborczej z d. 26 lutego 1861 znoszą się w ich obecnej osnowie, i mają brzmieć jak następuje:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast tworzą miasta:

a) Lwów, b) Kraków, c) Przemyśl, d) Stanisławów, e) Tarnopol, f) Brody, g) Jarosław, h) Drohobycz, i) Biała, k) Nowy Sącz, l) Tarnów, m) Rzeszów, n) Sambor, o) Stryj, p) Kołomyja, każde jeden okręg wyborczy i są oraz miejscami wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera siedmiu, Kraków pięciu posłów, a każde z innych w §. 2. wymienionych miast po jednym.

Wszyscy do wyboru uprawnieni każdego miasta tworzą jedno ciało wyborcze.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Stanu“.

Za projektem większości zapisują się do głosu: pp. Skrzyński, Max, Fruchtmann, Wodziński i Jasiński Alexander, przeciw zaś pp. Popiel Paweł, Jasienicki, Grocholski, Buchwald i Golejewski.

Po przemówieniu p. Popiela Pawła, który wnosi przejście do porządku dziennego tak nad projektem większości jak i nad projektem mniejszości, i po przemówieniu p. Skrzyńskiego za projektem większości uchwała Izba o godzinie 1/4 na 3. odroczenie dalszego posiedzenia do godziny 4 1/2 popołudniu.

Dalszy ciąg posiedzenia o godzinie 5. po południu przy dostatecznej liczbie posłów.

Marszałek czyta następujący dostatecznie poparty wniosek naglący p. Wolańskiego Władysława:

„Wysoki Sejm uchwali:

Z funduszów krajowych wypłaci Wydział krajowy 2000 złt. dla pogorzalców miasta Jazłowca“.

Izba uchwała nagłość wniosku.

Początek wnosi p. Wolański Wł. odesłanie tego wniosku do komisji budżetowej, która ma zdać sprawę Sejmowi bez drukowania sprawozdania, co Izba uchwała.

Przystąpiono do dalszej rozprawy ogólnej nad drugim czytaniem wniosku p. Hausnera o zmianę statutu krajowego i krajowej ordynacji wyborczej.

Przemawiają poseł ks. Jasienicki przeciw wnioskowi większości a p. Max za takowym.

P. Erazm Wolański wnosi zamknięcie dyskusji.

Marszałek wzywa posłów do zgłoszenia wniosków, jeżeli jakie przy ogólnej dyskusji czynić mają.

Wskutek czego zabiera p. Grocholski głos i czyni następujący wniosek odraczający:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przekazuje Wydziałowi krajowemu sprawozdanie komisji specjalnej z poleceniem, aby zbadał gruntownie potrzebę powiększenia liczby posłów do Sejmu krajowego i przedstawił na najbliższej Sesji sejmowej odpowiednie wnioski“.

Początek uchwalono zamknięcie dyskusji.

P. Grocholski prosi, ażeby mu Izba pozwoliła uzasadnić wniosek odraczający jeszcze przed wyborem mowców generalnych.

Izba zgadza się z tém.

Przemawia więc p. Grocholski.

P. Dzieduszycki zrzeka się głosu, również i p. ks. Buchwald.

Mowcy zapisani za projektem większości wybierają mowcą generalnym p. Fruchtmana.

Po przemówieniu p. Golejewskiego przeciw, a p. Fruchtmana jako mowcy generalnego za wnioskiem większości zabiera głos p. Zyblikiewicz jako sprawozdawca mniejszości.

Następnie przemawiają p. Popiel Paweł w sprawie osobistej, a p. Hausner jako sprawozdawca większości.

P. Popiel Paweł oświadcza, że cofa swój wniosek przejścia do porządku dziennego i przyłącza się do wniosku p. Grocholskiego.

Marszałek oznajmia, że najpierw poda pod głosowanie wniosek odraczający p. Grocholskiego.

Izba uchwała wniosek odraczający p. Grocholskiego.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny.

Sprawozdawca p. Romer uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicji i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskim oświadcza w myśl §. 2. ustawy z dnia 11 czerwca 1868 r. Nr. 59 dz. u. p. swe zdanie:

1. Ażeby siedziba c. k. sądu powiatowego z Krynicy do Muszyny przeniesioną została.

2. Ażeby z krynickiego c. k. sądu powiatowego wyłączono miejscowości: 1. Łabowa, 2. Uhryn niżny i wyżny, 3. Łabowiec, 4. Kotów, 5. Maciejowa, 6. Składziste, 7. Rostoka mała, 8. Nowa wieś i przyłączono te miejscowości do c. k. sądu powiatowego delegowanego miejskiego w Nowym Sączu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, przystąpiono więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta ustęp 1., który Izba uchwała.

Sprawozdawca czyta ustęp 2.

Izba uchwała ustęp 2. bez rozprawy.

Następnie uchwalwszy 3. czytanie bez czytania, przyjmuje cały wniosek w 3. czytaniu.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji drogowej w sprawie petycji Wydziału Rady powiatowej kolbuszowskiej o udzielenie subwencji na dalszą budowę drogi powiatowej Kolbuszowa-Głogów.

Sprawozdawca p. Brzozowski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na dokończenie budowy drogi powiatowej Kolbuszowa-Głogów, udziela się 4000 złt. subwencji z funduszu krajowego“.

P. Mycielski czyni wniosek odraczający, aż do załatwienia przez komisją drogową petycji Wydziału powiatu tarnobrzskiego w tej samej sprawie.

Po przemówieniu Wolańskiego Erazma wnosi p. Badeni Wł. następującą dostatecznie popartą poprawkę jako dodatek:

„Pod warunkiem, że przy pomocy tej subwencji budowa drogi zostanie wykończoną i w stanie odpowiednim do użytku publicznego oddaną, nad czem Wydział krajowy winien czuwać“.

Począwszy po przemówieniu p. sprawozdawcy odrzuca Izba wniosek odraczający p. Mycielskiego a uchwała wniosek komisji wraz z dodatkowym wnioskiem p. Badeniego Wł.

Sekretarz p. Jasiński Józef czyta spis petycji załatwionych przez komisye.

Przyszłe posiedzenie odbędzie się dnia 25 b. m. o godz. 10. rano z następującym porządkiem dziennym:

„Porządek dzienny dziewiątego posiedzenia

1szej Sesyji, IV peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w sobotę dnia 25 sierpnia 1877 o godzinie 10tej przed południem.

1. Sprawozdanie komisji budżetowej o petycji miasta Wieliczki o zapomogę i pożyczkę dla przyniesienia pomocy do odbudowania części miasta zniszczonej pożarem Sprawozdawca p. Chrzanowski.
2. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwolenie Radzie powiatowej w Nisku na zaciągnięcie pożyczki w sumie 10.000 złt., o zezwolenie gminie Buczacza na pobór 100% dodatku do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina; i o zezwolenie 4 gminom na pobór wyższych dodatków od podatków bezpośrednich Sprawozdawca p. Pietruski.
3. Wybór komisji dla ułożenia instrukcyi dla Wydziału krajowego.

4. Drugie czytanie wniosku posła Madeyskiego o uchwalenie noweli do ustawy z dnia 30 grudnia 1875 o zniesieniu prawa propinacji w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem. Sprawozd. kom. admin. p. Madeyski.
5. Drugie czytanie wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie urządzenia latryn w szpitalu głównym lwowskim Sprawozd. kom. budż. p. Zucker.
6. Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzielenie prawa do poboru myt. Sprawozd. p. Badeni Władysław.
7. Sprawozdanie komisji budżetowej o petycyi Pauliny Pawulskiej, wdowy po Archiwście Wydziału krajowego, o podwyższenie pensyi wdowiej. Spraw. kom. budż. p. Badeni J.
8. Sprawozdania o petycyach“.

Koniec posiedzenia o godzinie 11.

Marszałek krajowy:

L u d w i k W o d z i c k i

Sekretarze :

**Józef Jasiński
Kulczycki.**

Spis petycyj

po dzień 23 sierpnia 1877 do Sejmu krajowego wniesionych.

- L. 196. Towarzystwo Pań miłosierdzia w Przemyśle o wyznaczenie funduszu w kwocie 2000 złt. na ukończenie rozpoczętej budowy ochrony dla małych dzieci w Przemyśle
przez p. Waygarta.
- „ 197. Reprezentacya gminy Tartaków w pow. sokalskim o zarządzenie, by przyznana funduszowi ubogich Tartakowa kwota 15544 złt. 86 ct. po ś. p. ks. Janie Kuźmiewiezu wydaną została.
przez p. Polanowskiego.
- „ 198. Zwierzchność gminy Obertyna o wybudowanie drogi murowanej funduszem krajowym z Buczacza na Obertyn do Kołomyi przez p. Golejewskiego.
- „ 199. Gminy Łąka szlachecka i rustykalna o usunięcie księży od pisarstw i kolektur gminnych.
przez p. Smolkę.
- „ 200. Gmina Ostrów powiatu rudeckiego o zapomogę na zbudowanie nowej cerkwi dla 400 dusz.
przez p. Grossa.
- „ 201. Zastępcy konkurencyi drogi bełsko-jarosławskiej o przyjęcie wszelkich kosztów budowy mostu na Sanie pod Jarosławiem z r. 1867/8 na fundusz krajowy . przez p. Podlewskiego.
- „ 202. Rada powiatowa Skałacka o wzięcie drogi kopeczyniecko-smykowieckiej na etat krajowy
przez p. Szczęsnego Koziębrodzkiego.
- „ 203. Floryan Morawski, członek komitetu opiekującego się „Przytuliskiem dla małych dzieci“ we Lwowie o datek dla tego zakładu przez p. Hallera.
- „ 204. Gmina miasta Podgórze o wyłączenie jęj z pod obowiązku do prestacyi na potrzeby dróg gminnych przez Członka Sejmu dra Zolla.
- „ 205. Kupcy i przemysłowcy przemysłańskiej części powiatu o przyjęcie budowy drogi przemysłańsko-świerzkiej aż do granicy powiatu bobreckiego na fundusz krajowy przez p. Madeyskiego.
- „ 206. Kapituła obrz. ormiańskiego we Lwowie o zasiłek w kwocie 4000 złt. na restauracyą wieżycy przy katedrze ormiańskiej we Lwowie przez p. Abrahamowicza.
- „ 207. Gmina Smereczna powiatu Staremiasto o zbadanie legalności konkurencyjnej gminy Smereczne do budowy cerkwi w Terle, a ewentualnie o udzielenie zapomogi w kwocie 400 złt.
przez p. Tyszkowskiego.
- „ 208. Mieszkańcy powiatu kossowskiego w przedmiocie adresu do Tronu . . . przez p. Jankę.
- „ 209. Obywatele różnych stanów i wyznań powiatu bireckiego w przedmiocie adresu do Tronu.
przez p. Jankę.

- „ 210. Wydział powiatowy w Rohatynie o uznanie urzędników Reprezentacji powiatowych za urzędników krajowych przez p. Onyszkiewicza.
- „ 211. Komitet c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie o udzielenie stałej subwencyi 3000 złt. od r. 1877 na cele Towarzystwa przez p. Grossa.
- „ 212. Stowarzyszenie pracy kobiet we Lwowie o subwencyą przez p. Smolkę.
- „ 213. Mieszkańcy miasta i okolicy Przemyślan w przedmiocie adresu do Tronu . przez p. Jankę.
- „ 214. Gmina Kołodrub w powiecie rudeckim o zapomogę w kwocie 400 złt. na koszta zabezpieczenia dalszemu urywaniu brzegu nad rzeką Dniestr, przez co zagrożonemu przerwaniu drogi między Szczercem a Drohobyczą zapobiedz będzie można przez p. Jankę.
- „ 215. Julian Wolański, sekretarz Wydziału krajowego, o przyzwolenie udzielenia mu zaliczki w wysokości płacy rocznej 2500 złt. przez p. Polanowskiego.
- „ 216. Gmina Widacz powiatu jasielskiego o bezpowrotną zapomogę z powodu zupełnego zniszczenia ziemiopłodów przez gradobicie przez p. Mycielskiego.